

ITE

INTEGRATION THROUGH EDUCATION

PRIEDAS 2

Europos Sąjungos institucijų kortelės

(A.1)

1. EUROPOS PARLAMENTAS

(A.2)

Kas tai yra:

- Jis 751 narius
- Nariai yra tiesiogiai renkami ES valstybių narių piliečių, kuriuos jie atstovauja (tai yra vienintelė tiesioginius rinkimus turinti ES institucija);
- turi savo būstinę Strasbūre, kur vyksta pagrindiniai susitikimai (nors taip pat turi būstines Briuselyje (Belgija) ir Liuksemburge);
- Rinkimai vyksta kas 5 metus.

Ką veikia:

- tvirtina Bendrijos teisės aktus: rezoliucijas, sprendimus, direktyvas, reglamentus;
- kontroliuoja kitas ES institucijas, ypač Komisiją;
- sprendžia su Komisija dėl ES biudžeto.

Piliečių / žmonių dalyvavimas:

- Pilietis tiesiogiai renka narius

Jei pilietis / asmuo nori, kad Parlamentas imtųsi veiksmų dėl tam tikros jo problemos, jie gali pateikti peticiją (paštu arba internetu).

ITE

INTEGRATION THROUGH EDUCATION

(A.1)

2. EUROPOS TARYBA

(A.2)

Kas tai yra:

- Nariai: ES valstybių vadovai arba vyriausybės, Europos Komisijos pirmininkas, vyriausiasis įgaliojotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai;
- Nariai susitinka bent 4 kartus per metus.

Ką veikia:

- bendru sutarimu priima sprendimus dėl bendros ES krypties ir politikos, bet nepriima įstatymų;
- nustato ES bendrą užsienio ir saugumo politiką, atsižvelgdama į ES strateginius interesus ir gynybą;
- gali paprašyti Europos Komisijos parengti pasiūlymą Tarybos nagrinėjamu klausimu.

Piliečių / žmonių dalyvavimas:

Pilietis / žmonės gali pateikti Viešosios informacijos tarnybai bendruosius klausimus apie Tarybos darbą.

ITE

INTEGRATION THROUGH EDUCATION

(A.1)

3. ES TARYBA

(A.2)

Kas tai yra:

- Vaidmuo: ES valstybių narių vyriausybių balsas, ES įstatymų priėmimas ir ES politikos koordinavimas;
- Nariai: vyriausybės ministrai iš kiekvienos ES šalies, atsižvelgiant į nagrinėjamą politikos sritį;
- Vieta: Briuselis (Belgija).

Ką veikia:

- Derasi ir priima ES įstatymus kartu su Europos Parlamentu, remdamasi Europos Komisijos pasiūlymais;
- Koordinuoja ES šalių politiką.

Piliečių / žmonių dalyvavimas:

- Pilietis / žmonės gali pateikti bendruosius klausimus Tarybos viešosios informacijos tarnybai.

ITE

INTEGRATION THROUGH EDUCATION

(A.1)

4. EUROPOS KOMISIJA

(A.2)

Kas tai yra:

- Vaidmuo: skatina ES bendrąjį interesą, siūlant ir įgyvendinant teisės aktus, taip pat įgyvendinant politiką ir ES biudžetą;
- Nariai: Komisijos narių kolegija arba kolegija, po vieną iš kiekvienos ES šalies;
- Tai yra visos ES politiškai nepriklausoma vykdomoji valdžia.

Ką veikia:

- siūlo naujus įstatymus svarstymui Parlamente ar Taryboje;
- kartu su Taryba ir Parlamentu nustato ES išlaidų prioritetus;
- kartu su Teisingumo Teismu užtikrina, kad ES teisė būtų tinkamai taikoma visose valstybėse narėse.

Piliečių / žmonių dalyvavimas:

Jei pilietis / žmonės nori pareikšti savo nuomonę dėl ES politikos ar pasiūlyti pakeitimų ar naujų politikos krypčių, jie gali:

- siųsti komentarus/pastabas į Komisijos viešąsias konsultacijas jam rūpimais klausimais;
- pateikti oficialų skundą, jei mano, kad ES teisė jo byloje netinkamai taikoma;
- pradėti Europos piliečių iniciatyvą.

ITE

INTEGRATION THROUGH EDUCATION

(A.1)

5. EUROPOS SĄJUNGOS TEISINGUMO TEISMAS (ESTT)

(A.2)

Kas tai yra:

- Vaidmuo: užtikrina, kad ES teisė būtų teisingai interpretuojama ir taikoma visose ES šalyse; taip pat užtikrina, kad valstybės narės ir ES institucijos laikytųsi ES teisės;
- Nariai:
 - Teisingumo Teismas: po 1 teisėją iš kiekvienos ES valstybės, plus 11 generalinių advokatų;
 - Bendrasis Teismas: 47 teisėjai. (2019 m. šis teismas bus padidintas iki 56 (po 2 teisėjus iš kiekvienos ES valstybės narės).
- Būstinė: Liuksemburgas

Ką veikia:

- Aiškina teisės aktus;
- Užtikrina ES teisės aktų vykdymą (teisės aktų pažeidimo procedūros);
- Panaikina neteisėtus ES teisės aktus;
- Privatūs asmenys taip pat gali paprašyti šio teismo panaikinti jiems tiesioginę įtaką turinčius neteisėtus ES teisės aktus.

Piliečių / žmonių dalyvavimas:

Jei pilietis / žmonės - kaip privatus asmuo ar bendrovė - patyrė žalą dėl ES institucijos ar jos darbuotojų veiksmų ar neveikimo, jis gali apginti savo interesus, tiesiogiai kreipdamasis į ESTT.

ITE

INTEGRATION THROUGH EDUCATION

(A.1)

6. EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETAS (EESRK)

(A.2)

Kas tai yra:

- Vaidmuo: patariamasis organas, atstovaujantis darbuotojų ir darbdavių organizacijoms bei kitoms interesų grupėms (ūkininkų organizacijoms, mažoms įmonėms, amatų sektoriui, profesijoms, socialinės ekonomikos subjektams (savitarpio pagalbos, kooperatyvų, fondų ir pelno nesiekiančios asociacijos), vartotojų organizacijoms, aplinkosaugos organizacijos ir asociacijos, atstovaujančios šeimos, moterų ir lyčių lygybės klausimams, jaunimo, mažumų ir socialiai remtinų asmenų grupės, neįgalieji, savanorystės sektorius ir medicinos, teisės, mokslo ir akademinės bendruomenės);
- Nariai: 350 narių, kuriuos skiria nacionalinės vyriausybės ir paskiria Europos Sąjungos Taryba, 5 metų kadencijai, su galimybe ją pratęsti.
- Būstinė: Briuselis (Belgija)

Ką veikia:

- teikia nuomones ES klausimais Europos Komisijai, ES Tarybai ir Europos Parlamentui, todėl tai yra tiltas tarp ES sprendimų priėmimo institucijų ir ES piliečių;
- skatina dalyvaujamą ES, suteikiant darbuotojams ir darbdavių organizacijoms bei kitoms interesų grupėms balsą ir užtikrinant dialogą su jais.

Piliečių / žmonių dalyvavimas:

Šios institucijos iniciatyva organizuojami meno, jaunimo susibūrimo ir kiti renginiai, kuriais siekiama suartinti ES institucijas ir ES piliečius.

ITE

INTEGRATION THROUGH EDUCATION

(A.1)

7. EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS (RK)

(A.2)

Kas tai yra:

- Vaidmuo: patariamasis organas, atstovaujantis Europos regionų ir vietos valdžios institucijoms;
- Nariai: 350 narių yra išrinkti atstovai, kurie dirba vietos ar regionų valdžios institucijose. Kiekviena šalis skiria savo pasirinktus narius, kurie skiriami penkerių metų kadencijai, kurią galima pratęsti;
- Būstinė: Briuselis (Belgija).

Ką veikia:

- Regionams ir miestams suteikia oficialią nuomonę dėl ES teisės aktų, užtikrinančių regionų ir vietos valdžios institucijų padėtį ir poreikius.
- Konsultuoja Europos Komisiją, ES Tarybą ir Europos Parlamentą, rengiant teisės aktus, susijusius su vietos ir regionų valdžios institucijomis, pavyzdžiui, sveikatos, švietimo, užimtumo, socialinės politikos, ekonominės ir socialinės sanglaudos, transporto, energetikos ir klimato kaita.

Piliečių / žmonių dalyvavimas:

- Regioninės ir vietos valdžios institucijos, asociacijos, NVO, ekspertai ir mokslininkai gali dalyvauti internetiniuose tyrimuose, konsultacijose ir renginiuose.

Europos verslumo regiono apdovanojimai yra atviri visiems regionams, turintiems politinę kompetenciją, o disertacijos konkursai yra atviri akademikams

ITE

INTEGRATION THROUGH EDUCATION

(A.1)

8. EUROPOS OMBUDSMENAS

(A.2)

Kas tai yra:

- Vaidmuo: tiria skundus prieš ES institucijas, įstaigas, biurus ir agentūras;
- Renkamas Europos Parlamento 5 metų kadencijai, kuri gali būti pratęsiama;
- Būstinė: Strasbūras (Prancūzija).

Ką veikia:

- Jis nagrinėja skirtingus netinkamo administravimo tipus, pavyzdžiui: nesąžiningą elgesį, diskriminaciją, piktnaudžiavimą valdžia, informacijos trūkumu ar atsisakymu ją suteikti, administracinių procedūrų nepagrįstus vėlavimus, netinkamas procedūras;
- Ombudsmenas gali išspręsti piliečių / žmonių problemas:
 - informuojant atitinkamą instituciją;
 - siekiant abipusei palankaus susitarimo;
 - teikiant rekomendacijas institucijai;
 - parengiant specialų pranešimą Europos Parlamentui dėl reikalingumo imtis atitinkamų veiksmų.

Piliečių / žmonių dalyvavimas:

Pilietis / asmuo turi teisę pateikti skundą Ombudsmenui per 2 metus nuo tos dienos, kai jis sužinojo apie jo interesus pažeidžiančių aplinkybių egzistavimą.